

The Relationship Between Health Information Literacy and the Ability to Face the COVID-19 Infodemic Among the Students of Razi University

Ebtehaj Darafarin¹, Amin Zare², Gholamreza Heidari³

Received: September, 14, 2024; Revised: March, 4, 2024

Accepted: March, 11, 2024; Published: August, 23, 2025

Abstract

Purpose: The outbreak of the coronavirus in 2019 and the spread of the disease of COVID-19 led the World Health Organization to declare a pandemic, and the need for reliable and accurate information to deal with this virus and disease became a serious need. Therefore, the importance of health information literacy became more evident than in the past. According to these cases, the current study aimed to investigate the relationship between health information literacy and the ability to cope with the infodemic of Covid-19 among the students of Razi University.

Methodology: The current research was carried out using a survey method and the data collection tool was a questionnaire.

Findings: This research was carried out using a survey method and the data collection tool was a questionnaire. The research population consisted of all students of Razi University and the sample size was calculated using Cochran's formula. The collected data were analyzed using descriptive statistics (frequency distribution, mean and standard deviation) and inferential statistics (Kolmogorov-Smirnov and Pearson correlation).

Conclusion: Individuals with a more suitable and favorable situation in terms of health information literacy level can better face psychological and behavioral crises resulting from infodemic. In fact, health information literacy can act as a shield against infodemics and vaccinate people against it.

Value: Research in the field of the relationship between health information literacy and the ability to face infodemia is unprecedented.

Keywords: *Health Information Literacy, Infodemic, COVID-19.*

How to Cite:

Darafarin, E., Zare, A., & Heidari, Gh. (2025). The Relationship Between Health Information Literacy and the Ability to Face the COVID-19 Infodemic Among the Students of Razi University. *Journal of Knowledge-Research Studies*, 4 (2), 1-11.

Doi: [10.22034/jkrs.2025.63512.1109](https://doi.org/10.22034/jkrs.2025.63512.1109)

URL: https://jkrs.tabrizu.ac.ir/article_19471.html?lang=en

Article Type: Original Article

©The Author(s)

Publisher: University of Tabriz

E-ISSN: [2821-045X](#)

The paper is an open access and licensed under the Creative Commons CC BY NC license.

1. M.A. in Information Science, Faculty of Social Science, Razi University, Kermanshsh, Iran.

2. Associate Professor, Department of Information Science, Faculty of Social Science, Razi University, Kermanshsh, Iran. (Corresponding Author) a.zare@razi.ac.ir

3. Associate Professor, Department of Information Science, Faculty of Social Science, Razi University, Kermanshsh, Iran.

Extended Abstract

Introduction: The spread of the coronavirus in 2019 and the spread of COVID-19 led the World Health Organization to declare a pandemic, and the need for reliable and accurate information to deal with this virus and disease became urgent. In such a way, many people started searching for news and information about this disease and ways to prevent or treat it. On the other hand, infodemic has been considered the widespread and uncontrollable spread of news and information in a specific field. In an infodemic environment, a lot of information regarding the various dimensions of COVID-19, the control and prevention methods and its consequences through social media, television channels, and news agencies is Published without checking its accuracy. According to these cases, the current research aims to investigate the relationship between health information literacy and the ability to cope with the COVID-19 infodemic among Razi University students.

Journal of
Knowledge-Research
Studies (JKRS)

Vol 4

Issue 2

Serial Number 12

Purpose: The purpose of this research is to answer to the following questions:

1. Is there a significant relationship between recognizing the need for health information and the ability to cope with the COVID-19 infodemic?
2. Is there a significant relationship between identifying information sources and their use to retrieve health information and the ability to cope with the COVID-19 infodemic?
3. Is there a significant relationship between understanding health information and the ability to cope with the COVID-19 infodemic?
4. Is there a significant relationship between evaluating health information and the ability to cope with the COVID-19 infodemic?

Methodology: The present research was conducted using a survey method, and the data collection tool was a questionnaire. The research population consisted of all students of Razi University, and the sample size was calculated using Cochran's formula. The collected data were analyzed using descriptive statistics (frequency distribution, mean, and standard deviation) and inferential statistics (Kolmogorov-Smirnov and Pearson correlation). Table 1 presents the number of students in each faculty and the corresponding sample size.

Table1: Number of students and sample

Faculty	Number of Students	Sample Size
Literature And Humanities	۱۸۷۸	۶۳
Sport Science	۵۶۶	۱۹
Science	۱۴۳۱	۴۸
Engineering	۲۸۸۶	۹۶
Social Science	۱۹۲۰	۶۳
Agriculture	۱۴۰۶	۴۸
Veterinary	۴۱۳	۱۵
Innovative Science and Technology	۳۱	۱
Chemistry	۵۲۷	۱۹
Total	۱۱۰۵۸	۳۷۲

The validity of the questionnaire was assessed using the opinions of professors and experts, and its reliability was measured using Cronbach's alpha coefficient. The collected data were analyzed using descriptive statistics (frequency distribution, mean, and standard deviation) and inferential statistics (Kolmogorov-Smirnov and Pearson correlation).

Findings: Table 2 shows the composition of respondents to the questionnaire based on demographic variables.

Table 2. Respondents to the Questionnaire

Gender	Freq	Percent
Female	247	66.4
Male	125	33.6
Total	372	100
Education Level	Freq	Percent
Bachelor	250	67.2
Master	83	22.3
Ph.D	39	10.5
Total	372	100
Age	Freq	Percent
18-22	171	46
23-27	141	37.9
28-31	33	8.9
+31	27	7.3
Total	372	100
Marital Status	Freq	Percent
Single	338	90.9
Married	34	9.1
Total	372	100

The findings showed that the average responses of all variables of health information literacy are above the mean, with the highest value for the variable recognizing the need for health information and the lowest for the variable of decision-making and use of information. On the other hand, the average responses of all infodemic variables are also above the mean. Among the infodemic variables, the highest value belongs to different forms of information and the lowest to information speed. Moreover, the regression test results showed that 31% of the variance in the dependent variable (ability to cope with the COVID-19 infodemic) can be predicted by the independent variable (health information literacy). This indicates that by improving health information literacy, it is possible to predict and manage up to one-third of the consequences caused by infodemic COVID-19 (Table 3).

Journal of
Knowledge-Research
Studies (JKRS)

Vol 4

Issue 2

Serial Number 12

Table: Regression Model Summary

Model	R	R ²	Coefficient of Determination	Standard Error	Durbin-Watson
	0.56	0.32	0.31	0.47	1.92

Conclusion: According to the research results and the confirmed relationship between health information literacy and the ability to cope with infodemic conditions, it seems necessary for managers in the health system, education, higher education, national media, and other relevant institutions to address the issue and implement practical solutions to improve the level of health information literacy. Some of these solutions may include preparing educational content, producing video clips, holding educational workshops, integrating health information literacy into education and higher education courses, and similar actions.

Value: Research in the relationship between health information literacy and the ability to cope with infodemics is limited. considering the role of health information literacy as a shield in confronting the infodemic, this research addresses a valuable and relevant topic.

Keywords: Health Information Literacy, Infodemic, COVID-19.

References

- Allahverdi-pour, H. (2020). Global challenge of health communication: infodemia in the coronavirus disease (COVID-19) pandemic. *Journal of Education and Community Health*, 7(2), 65-67. doi: 10.29252/jech.7.2.65 [In Persian]
- Bastani, P., & Bahrami, M. A. (2020). COVID-19 related misinformation on social media: a qualitative study from Iran. *Journal of medical Internet research*. <https://doi.org/10.2196/18932>
- Bigdeli, Z., & Sharifi, S. (2010). The concept of "texture" in the field of information behavior.. *Library and Information Sciences*, 13(3), 31-51. [In Persian]
- Laleh-Zarian, A. (2014). Study of the health status of patients who underwent Lango model in Isfahan in 2013. (Unpublished Master's thesis). Isfahan University of Medical Sciences. [In Persian]
- Mokhatri-Hesari, P., Moezzi, B., & Montazeri, A. (2020). Infodemic, misinformation and the COVID-19. *Payesh (Health Monitor)*, 19(3), 349-353. Doi: 10.29252/payesh.19.3.349 [In Persian]
- Zare, A. (2022). Health Information Seeking for a Disease Epidemic: A Case Study of Kermanshah Citizens in the Covid 19. *Journal of Studies in Library and Information Science*, 14(Special Issue: COVID-19), 1-13. <https://doi.org/10.22055/sliss.2020.33088.1715> [In Persian]
- Zare-Farashbandi, F., Lalazaryan, A., Rahimi, A., & Hassanzadeh, A. (2016). The effect of contextual factors on health information-seeking behavior of Isfahan diabetic patients. *Journal of Hospital Librarianship*, 16(1), 1-13. [In Persian]
- Zare Gavvani, V. (2020). Infodemic in the global coronavirus crisis. *Depiction of Health*, 11(1), 1-5. doi: 10.34172/doh.2020.01 [In Persian]

- Eysenbach, G. (2020). How to Fight an Infodemic: The Four Pillars of Infodemic Management. *medical Internet research*, 22(6), e21820. <https://doi.org/10.2196/21820>
- Gisondi, M. A., Chambers, D., La, T. M., Ryan, A., Shankar, A., Xue, A., & Barber, R. A. (2022). A Stanford Conference on Social Media, Ethics, and COVID-19 Misinformation (INFODEMIC): Qualitative Thematic Analysis. *medical Internet research*, 24(2), e35707. <https://doi.org/10.2196/35707>
- Hirvonen, N., Enwald, H., Mayer, A. K., Korpelainen, R., Pyky, R., Salonurmi, T., Savolainen, M. J., Nengomasha, C., Abankwah, R., Uutoni, W., Niemelä, R., & Huotari, M. L. (2020). Screening everyday health information literacy among four populations. *Health information and libraries journal*, 37(3), 192–203. <https://doi.org/10.1111/hir.12304>
- Islam, M. S., Sarkar, T., Khan, S. H., Mostofa Kamal, A. H., Hasan, S. M. M., Kabir, A., Yeasmin, D., Islam, M. A., Amin Chowdhury, K. I., Anwar, K. S., Chughtai, A. A., & Seale, H. (2020). COVID-19-Related Infodemic and Its Impact on Public Health: A Global Social Media Analysis. *tropical medicine and hygiene*, 103(4), 1621-1629. <https://doi.org/10.4269/ajtmh.20-0812>
- Savolainen, R. (1995). Everyday life information seeking: Approaching information seeking in the context of “way of life”. *Library & information science research*, 17(3), 259-294. [https://doi.org/10.1016/0740-8188\(95\)90048-9](https://doi.org/10.1016/0740-8188(95)90048-9)
- Webber, S., & Johnston, B. (2000). Conceptions of information literacy: new perspectives and implications. *Journal of information science*, 26(6), 381-397. <https://doi.org/10.1177/01655515000260060>
- Williamson, K. (1998). Discovered by chance: The role of incidental information acquisition in an ecological model of information use. *Library & information science research*, 20(1), 23-40. [https://doi.org/10.1016/S0740-8188\(98\)90004-4](https://doi.org/10.1016/S0740-8188(98)90004-4)
- Wilson, T. (2000). Human Information Behavior. *Information Science*, 3(2), 49-56. <https://inform.nu/Articles/Vol3/v3n2p49-56.pdf>
- Zielinski, C. (2021). Infodemics and infodemiology: a short history, a long future. *Revista Panamericana de Salud Publica*, 45, e40. <https://doi.org/10.26633/RPSP.2021.40>

**Journal of
Knowledge-Research
Studies (JKRS)**

Vol 4

Issue 2

Serial Number 12

رابطه بین سواد اطلاعات سلامت و توانایی رویارویی با اینفودمی کووید ۱۹ در میان

دانشجویان دانشگاه رازی

ابتهاج دارآفرین^۱، امین زارع^۲، غلامرضا حیدری^۳

۱. دانش‌آموخته کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران.
۲. دانشیار گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران (نویسنده مسئول) a.zare@razi.ac.ir
۳. دانشیار گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران

تاریخ بازنگری: ۱۵ اسفند ۱۴۰۳

تاریخ انتشار: ۱ شهریور ۱۴۰۴

تاریخ دریافت: ۲۴ شهریور ۱۴۰۳

تاریخ پذیرش: ۲۱ اسفند ۱۴۰۳

چکیده

هدف: انتشار وسیع ویروس کرونا در سال ۲۰۱۹ و فراگیری آن باعث شد تا سازمان بهداشت جهانی اعلام پاندمی (شیوع جهانی کرونا) نماید. در این شرایط نیاز به اطلاعات معتبر و صحیح برای مقابله با این ویروس و بیماری به نیازی جدی تبدیل شد. از این رو اهمیت سواد اطلاعات سلامت بیش از گذشته مشهود شد. با توجه به این موارد پژوهش حاضر درصدد برآمد تا رابطه بین سواد اطلاعات سلامت و توانایی رویارویی با اینفودمی کووید-۱۹ را در بین دانشجویان دانشگاه رازی بررسی نماید.

روش‌شناسی: پژوهش حاضر با استفاده از روش پیمایشی اجرا شد و ابزار گردآوری داده‌ها پرسش‌نامه بود. جامعه پژوهش عبارت بودند از کل دانشجویان دانشگاه رازی و حجم نمونه با استفاده از فرمول کوکران محاسبه شد. داده‌های گردآوری‌شده با استفاده از آماره‌های توصیفی (توزیع فراوانی، میانگین و انحراف معیار) و آماره‌های استنباطی (کلموگروف-اسمیرنوف و همبستگی پیرسون) تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد میانگین پاسخ‌های تمامی متغیرهای سواد اطلاعات سلامت بیشتر از حد متوسط است و بین سواد اطلاعات سلامت و توانایی رویارویی با اینفودمی کووید-۱۹ رابطه معناداری وجود دارد.

نتایج: افرادی که از نظر سطح سواد اطلاعات سلامت، وضعیت مناسب‌تر و مطلوب‌تری دارند بهتر می‌توانند با بحران‌های روانی و رفتاری حاصل از اینفودمی مواجه شوند. درواقع سواد اطلاعات سلامت می‌تواند به‌عنوان یک سپر در مقابل اینفودمی عمل نموده و افراد را در برابر آن واکنش‌ده کند.

اصالت و ارزش: پژوهش در حوزه رابطه سواد اطلاعات سلامت و توان رویارویی با اینفودمی مسبق به سابقه نیست.

کلیدواژه‌ها: سواد اطلاعات سلامت، اینفودمی، کووید-۱۹

چگونه به این مقاله استناد کنیم؟

دارآفرین، ابتهاج؛ زارع، امین؛ حیدری، غلامرضا (۱۴۰۴). رابطه بین سواد اطلاعات سلامت و توانایی رویارویی با اینفودمی کووید ۱۹ در میان دانشجویان دانشگاه رازی. *نشریه مطالعات دانش‌پژوهی*، ۴(۱): ۱۱-۱.

Doi: <https://doi.org/10.22034/jkrs.2025.63512.1109>

URL: https://jkrs.tabrizu.ac.ir/article_19471.html

نوع مقاله: مقاله پژوهشی

© نویسندگان

ناشر: دانشگاه تبریز

شاپا الکترونیکی: 2821-045X

این مقاله به صورت دسترسی باز و با لایسنس CC BY NC کرییتیو کامنز قابل استفاده است.

اطلاعات ابزاری ارزشمند برای تصمیم‌گیری و مدیریت موقعیت‌های مختلف است؛ ازاین‌رو هرگونه رفتار و کنش که منجر به تعامل با اطلاعات گردد بااهمیت و نیازمند بررسی است. ساوولین^۱ (۱۹۹۵) بر این باور است، آن دسته از اطلاعاتی که در زندگی روزمره مورد استفاده قرار می‌گیرد از اهمیت بیشتری برخوردار است زیرا در ترسیم و شکل‌دهی به سبک زندگی افراد تأثیرگذارتر است. از سوی دیگر اطلاعات بر اساس نیاز و موقعیتی که فرد در آن قرار دارد مورد ارزیابی قرار گرفته و سنجش می‌شود و متغیرهای مربوط به بافت و زمینه‌های جستجوی اطلاعاتی مورد توجه و تأکید پژوهشگرانی نظیر ویلیامسون^۲ (۱۹۹۸)، ویلسون^۳ (۲۰۰۰)، بیگدلی و شریفی (۱۳۸۹) قرار گرفته است.

ازجمله اطلاعاتی که همواره برای عموم مردم حائز اهمیت بوده، اطلاعات مربوط به سلامت است که به‌طور مستقیم بر کیفیت زندگی آن‌ها تأثیر می‌گذارد. اطلاعات سلامت شامل مجموعه‌ای گسترده از اطلاعات است که می‌تواند در تصمیم‌گیری‌های فردی و اجتماعی در زمینه سلامت نقش مؤثری ایفا کند (وبر^۴ و جانسون^۵، ۲۰۰۰). انسان‌ها به دو صورت مستقیم (جست‌وجو در منابع کتابخانه، اینترنت، مطالعه مجله و روزنامه) و غیرمستقیم (گرفتن اطلاعات از دوستان، رسانه‌های ارتباط جمعی) اطلاعات مورد نیاز خود را به دست می‌آورند. صرف‌نظر از چگونگی دسترسی به اطلاعات سلامت، اگر این اطلاعات مستند و قابل‌اعتماد باشند، می‌توانند به افراد کمک کنند تا در حفظ سلامت و تندرستی خود، به‌ویژه در زمینه پیشگیری از بیماری‌ها، تلاش کنند.

اینفودمی پدیده‌ای است که طی آن در زمانی کوتاه و به‌سرعت، حجم زیادی از اشکال مختلف اطلاعات (درست و نادرست) توسط رسانه‌های اجتماعی و فضای مجازی تولید و منتشر می‌شود. این مسئله در موضوعات مرتبط با سلامت اهمیت بیماری‌ها دارد، چراکه انتشار اطلاعات نادرست و شایعات و غیرقابل‌اعتماد به‌خصوص در فضای مجازی باعث سردرگمی و عدم اطمینان در بین مخاطبان می‌شود و در نتیجه اثربخشی راهکارهای مؤثر سلامتی را کاهش می‌دهد و باعث تشدید یا گسترش شیوع بیماری می‌شود (گیسوندی^۶ و همکاران، ۲۰۲۲). در هنگام همه‌گیری بیماری‌ها یا سایر مخاطرات بهداشتی، افراد بیش از هر زمانی به اطلاعات صحیح نیاز دارند، زیرا افراد به‌منظور افزایش آگاهی خود اطلاعات را از منابع متعدد جست‌وجو می‌کنند (مختاری حصاری و همکاران، ۱۳۹۹)، که در این هنگام در صورت در دسترس نبودن منبع موثق و شفاف، احتمال

1. Savolainen
2. Williamson
3. Wilson
4. Webber
5. Johnson
6. Gisondi

تأثیر شایعات و اطلاعات نادرست بالاخص از طریق فضای مجازی بیشتر می شود (گیسوندی و همکاران، ۲۰۲۲).

از سویی دیگر بهداشت، سلامت و اطلاعات مربوط به حفظ سلامتی و درمان بیماری در زمره مقوله‌هایی هستند که علاوه بر اهمیت ماهوی، بسته به شرایط و موقعیت‌های پیش آمده دارای اهمیتی روزافزون است. حفظ سلامت و درمان بیماری‌های رخ داده همواره برای بشر دارای اهمیت بوده و در شرایط عادی، انسان تلاش می کند تا اطلاعات مربوط به سلامت را جستجو و استفاده کند؛ اما گاه اطلاع‌یابی سلامت در شرایط عادی صورت نمی گیرد و بروز یک بیماری برای فرد یا اطرافیان، می تواند به عنوان یک عامل زمینه‌ای و بافتاری عمل کند و فرایند اطلاع‌یابی سلامت را تحت تأثیر قرار دهد. از سوی دیگر نتایج برخی پژوهش‌ها نظیر لاله‌زاریان (۱۳۹۳)، و زارع فراشبندی و همکاران (۱۳۹۵) نشان می دهد که بسیاری از کانال‌های کسب اخبار و اطلاعات سلامت که توسط افراد مورد استفاده قرار می گیرد از نظر تخصصی لزوماً موجه و موثق نیستند. شیوع ویروس کرونا در سال ۲۰۱۹ و فراگیری بیماری کووید-۱۹ باعث شد تا سازمان بهداشت جهانی اعلام پاندمی^۱ نماید (زارع، ۱۴۰۱) و نیاز به اطلاعات معتبر و صحیح برای مقابله با این ویروس و بیماری به نیازی جدی تبدیل شد؛ به گونه‌ای که بسیاری از افراد دست به جستجو برای کسب اخبار و اطلاعات پیرامون این بیماری و راه‌های پیشگیری یا درمان آن می زنند.

از سویی دیگر نیز اینفودمی را رواج گسترده و غیرقابل کنترل اخبار و اطلاعات در یک زمینه خاص دانسته‌اند. به باور الهوردی در فضای اینفودمیک، انبوهی از اطلاعات در رابطه با ابعاد مختلف بیماری COVID-19، روش‌های کنترل و پیشگیری و پیامدهای آن از طریق رسانه‌های اجتماعی، شبکه‌های تلویزیونی و خبرگزاری‌ها بدون اینکه صحت آن‌ها مورد بررسی قرار گیرد، منتشر می شود (الهوردی پور، ۱۳۹۹). شیوع ویروس کرونا و پاندمی کووید-۱۹ در سال ۲۰۱۹ باعث شد تا در کنار فراگیر شدن ویروس و بیماری، بعد جدیدی از اپیدمی و پاندمی را در حوزه انتشار اخبار و اطلاعات شاهد باشیم. این پدیده که از آن به عنوان اینفودمی یاد می شود به شرایطی اشاره داشت که انبوهی از اطلاعات در رابطه با ابعاد مختلف بیماری، روش‌های کنترل و پیشگیری و پیامدهای آن از طریق رسانه‌های اجتماعی، شبکه‌های تلویزیونی و خبرگزاری‌ها، بدون اینکه صحت آن‌ها مورد بررسی قرار گیرد، منتشر می شد. مجموعه توانایی‌هایی که از آن به عنوان سواد اطلاعات سلامت یاد می شود یکی از مهم ترین راه‌های مواجهه با شرایط بحرانی اینفودمیک است.

یکی از مهم ترین رویکردها که جامعه را در هنگام بروز بحران‌هایی نظیر شیوع کووید-۱۹ در برابر اینفودمی ایمن می سازد؛ افزایش سواد اطلاعات سلامت است. سواد اطلاعات سلامت را می توان مجموعه توانایی‌هایی در نظر گرفت که با درک، شناسایی، ارزیابی، تشخیص و کاربرد اطلاعات سلامت در برابر اخبار جعلی و شایعات ناشی از اینفودمی مقابله می کند. سواد اطلاعات سلامت

۱. پاندمی به حالتی از همه‌گیری بیماری گفته می شود که از مرز چند قاره فراتر رفته باشد.

می‌تواند افراد را از حالت انفعالی خارج کرده و به معادله متقابل و فعالانه‌ای وارد کرده که در نهایت به نفع خود آنان باشد. افرادی که سواد سلامت بالاتری دارند به گونه‌ای انتقادی در برابر موج پیام‌های رسانه‌ها قرار می‌گیرند، چنین افرادی همچون عناصر فعال در جامعه عمل کرده و نه تنها در برابر اخبار و اطلاعات نادرست با موضوعی انتقادی روبه‌رو می‌شوند بلکه زنجیره گسترش این اطلاعات به‌سوی سایر افراد جامعه را قطع می‌کنند. در بحران‌های حوزه سلامت نظیر آنچه در کووید-۱۹ مشاهده شد؛ افرادی که سواد اطلاعات سلامت پایین‌تری دارند به‌احتمال زیاد با چالش‌های بیشتری در حوزه پیشگیری و درمان مواجه خواهند شد. با توجه به موارد مطرح‌شده هدف پژوهش حاضر آن بود تا به بررسی رابطه بین سواد اطلاعات سلامت و توانایی رویارویی با اینفودمی کووید-۱۹ پردازد. پژوهش در خصوص رابطه بین سواد اطلاعات سلامت و مدیریت بیماری هرچند مسبوق به سابقه است؛ اما مطالعه‌ای که به بررسی رابطه بین سواد اطلاعات سلامت و توان رویارویی با اینفودمی پردازد کمتر موردتوجه بوده است. از این‌رو پژوهش کنونی درصدد یافتن پاسخ برای این پرسش بود که آیا بین مؤلفه‌های سواد اطلاعات سلامت (مشمول بر تشخیص نیاز به اطلاعات سلامت، شناسایی منابع اطلاعاتی و استفاده از آن‌ها، درک اطلاعات سلامت، ارزیابی اطلاعات سلامت و تصمیم‌گیری و کاربرد اطلاعات سلامت) و توانایی رویارویی با اینفودمی کووید-۱۹ در بین دانشجویان دانشگاه رازی رابطه معناداری وجود دارد؟

۲-پیشینه پژوهش

هرچند پژوهش پیرامون ابعاد سواد سلامت مسبوق به سابقه زیادی است اما بررسی سواد سلامت در دوران شیوع کووید-۱۹ و نیز بررسی اثربخشی آن بر پدیده اینفودمی و کنترل آن، با توجه به نوظهور بودن پدیده اینفودمی سابقه زمانی زیادی ندارد و بیشتر پژوهش‌های انجام‌شده در این خصوص مربوط به بعد از سال ۲۰۱۹ است.

زارع گاوگانی (۱۳۹۹) در پژوهش خود، ضمن بررسی شیوع اطلاعات نادرست در بحران جهانی کروناویروس، به این نتیجه رسید که شیوع اطلاعات نادرست در خصوص کروناویروس دارای ابعاد سیاسی، اقتصادی، سلامتی و صنعتی مختلف است که هرکدام نیازمند استراتژی متفاوتی بر اساس بستر خاص خود جهت مقابله و رویارویی هستند. وی بر این باور است که با توجه به تبعات و آثار شیوع اطلاعات نادرست و اینفودمیک، لازم است ردیابی، کنترل و مدیریت واگیری اطلاعات را جدی گرفت. لزوم کنترل و مدیریت اینفودمی از مهم‌ترین نتایج این پژوهش بود.

یافته‌های پژوهش هیرونن^۱ و همکاران (۲۰۲۰) حاکی از آن بود که غربالگری چندبعدی سواد اطلاعات سلامت می‌تواند ابزاری کارا و مناسب در مواجهه با شرایط بحرانی نظیر اینفودمی کووید-۱۹ که اخبار اطلاعات نادرست در ابعاد وسیع منتشر می‌شود، باشد. ابعاد سواد اطلاعات سلامت به‌عنوان ابزاری برای مدیریت و کنترل اینفودمی از مهم‌ترین نتایج این پژوهش بود.

باستانی و بهرامی^۱ (۲۰۲۰) در پژوهش خود ضمن بررسی گفتمان پیام‌های مرتبط با کرونا در گروه‌های واتس‌اپی و تلگرامی دریافتند که مهم‌ترین اخبار نادرست منتشر شده در این گروه‌ها، شامل آمار بیماری، روش‌های درمان، واکسیناسیون و داروها، شیوه‌های پیشگیری و محافظت، پیشنهادها، مربوط به رژیم غذایی و روش‌های انتقال بیماری بوده است. آنان سواد اطلاعات سلامت را ابزاری برای مدیریت مواجهه با این اخبار دانستند.

ایزنباخ^۲ (۲۰۲۰) در پژوهش خود چهار رکن مدیریت اطلاعات را مطرح نمود؛ که عبارت‌اند از: ۱. نظارت بر اطلاعات، ۲. ایجاد ظرفیت سواد سلامت الکترونیک و سواد علمی، ۳. تشویق به پالایش دانش و فرایندهای بهبود کیفیت مانند صحت‌سنجی و بررسی هم‌تا (داوری)، و ۴. ترجمه دانش دقیق و به‌موقع. وی بر این باور است که این چهار رکن، می‌توانند عوامل تحریف‌کننده مانند تأثیرات سیاسی یا تجاری ناشی از اینفودمی را به حداقل برساند.

اسلام^۳ و همکاران (۲۰۲۰) در پژوهشی به بررسی شایعات مرتبط با کووید-۱۹، که در سکوها، آنلاین از جمله وبسایت‌های آژانس‌های راستی‌آزمایی، فیس‌بوک، توئیتر و روزنامه‌های آنلاین منتشر شدند و تأثیر آن‌ها بر سلامت عمومی پرداختند. آنان به این نتیجه رسیدند که اطلاعات نادرست ناشی از شایعات و تئوری‌های توطئه می‌تواند پیامدهای بالقوه جدی بر فرد و جامعه داشته باشد. نیاز به مدیریت شیوع این گونه از اطلاعات و مواجهه با شرایط اینفودمیک از توصیه‌های جدی این پژوهش بود.

زیلینسکی^۴ (۲۰۲۱) ضمن بررسی ویژگی‌های یک اینفودمی از قبیل حجم فراوان اطلاعات تولید شده که منجر به مشکلات مربوط به مکان‌یابی اطلاعات، ظرفیت ذخیره‌سازی، تضمین کیفیت، دید و اعتبار می‌شود؛ نقش حیاتی اطلاعات معتبر و سواد اطلاعات سلامت را در سلامت عمومی مورد تأکید قرار می‌دهد. سواد اطلاعات سلامت به‌عنوان عاملی مهم در کنترل اینفودمی از دلالت‌ها و اشارات پژوهش زیلینسکی بود.

زارع (۱۴۰۱) در خلال مطالعه‌ای که در خصوص اطلاع‌یابی سلامت در هنگام همه‌گیری بیماری انجام داد به این نتیجه رسید که استفاده بالای شهروندان از رسانه‌های مجازی و دیداری-شنیداری برای اطلاع‌یابی سلامت در مورد کووید-۱۹ در کنار مراجعه اندک به پزشکان و رجوع به منابع رسمی نظیر کتاب و نشریه می‌تواند مخاطره‌آمیز باشد؛ زیرا این امکان را تقویت می‌کند که برخی از اطلاعات غیرتخصصی و غیرمستند در مورد بیماری یادشده مورد استفاده شهروندان قرار گیرد. وی دریافت که با استفاده از مهارت‌های اطلاع‌یابی سلامت و ارتقای سطح سواد اطلاعات سلامت می‌توان شرایط پیچیده انتشار اخبار نادرست را مدیریت نمود.

1. Bastani and Bahrami

2 . Eysenbach

3 . Islam

4 . Zielinski

جمع‌بندی مطالعات پیشین، حاکی از آن است که با مهارت‌های مربوط به سواد اطلاعات سلامت می‌توان از اثرگذاری نامطلوب اخبار و اطلاعات نادرست و غیرموثق در شرایط اینفودمیک، جلوگیری و اینفودمی را کنترل و مدیریت نمود.

۳- روش‌شناسی پژوهش

این پژوهش بر مبنای هدف، از نوع کاربردی و از نظر نوع روش استفاده‌شده، در زمره پژوهش‌های پیمایشی قرار می‌گیرد. جامعه آماری این پژوهش شامل همه دانشجویان مقطع کارشناسی، کارشناسی‌ارشد و دکتری دانشگاه رازی مشتمل بر تعداد ۱۱۰۵۸ نفر بود. در این پژوهش حجم نمونه بر اساس فرمول کوکران^۱، ۳۷۲ نفر به دست آمد و نمونه‌ها به صورت تصادفی طبقه‌ای نسبتی تعیین شدند. جدول ۱ نشان‌دهنده تخصیص حجم نمونه در بین دانشکده‌های دانشگاه رازی است.

جدول ۱. تخصیص حجم نمونه در بین دانشکده‌های دانشگاه رازی

دانشکده	تعداد دانشجویان (نفر)	تعداد نمونه (نفر)
ادبیات و علوم انسانی	۱۸۷۸	۶۳
تربیت‌بدنی و علوم ورزشی	۵۶۶	۱۹
علوم	۱۴۳۱	۴۸
فنی مهندسی	۲۸۸۶	۹۶
علوم اجتماعی، اقتصاد و کارآفرینی	۱۹۲۰	۶۳
کشاورزی	۱۴۰۶	۴۸
دامپزشکی	۴۱۳	۱۵
علوم و فناوری‌های نوین	۳۱	۱
شیمی	۵۲۷	۱۹
تعداد کل دانشجویان	۱۱۰۵۸	۳۷۲

در پژوهش حاضر، برای گردآوری داده‌ها از پرسش‌نامه‌ای دوبخشی استفاده شد که شامل دو بخش بود. بخش اول، پرسش‌های مربوط به اینفودمی و بخش دوم پرسش‌های مربوط به سواد اطلاعات سلامت را شامل می‌شود. پرسش‌نامه اینفودمی دارای ۱۶ سؤال که دربرگیرنده سه مؤلفه اینفودمی (حجم اطلاعات، سرعت اطلاعات، اشکال مختلف ظاهرشدن اطلاعات) است. پرسش‌نامه سواد اطلاعات سلامت نیز دارای ۲۷ سؤال است که از پرسش‌نامه سواد سلامت منتظری و همکاران (۱۳۹۳) به‌عنوان پرسش‌نامه پایه استفاده شده است چون این پرسش‌نامه دربردارنده تمامی مؤلفه‌های موردنیاز برای سنجش سواد اطلاعات سلامت نبود، تنها سه مؤلفه درک، ارزیابی، تصمیم‌گیری و کاربرد اطلاعات سلامت آن مورد استفاده قرار گرفت و دو مؤلفه تشخیص نیاز به اطلاعات سلامت، شناسایی منابع اطلاعاتی و استفاده از آن برای بازیابی اطلاعات توسط پژوهشگران به آن اضافه شد. شیوه امتیازدهی به پاسخ‌ها در هر دو پرسش‌نامه از طریق مقیاس طیف لیکرت^۲ شامل

1. Cochran
2. Likert scale

رابطه بین سواد
اطلاعات سلامت و
توانایی...

پنج درجه به هیچ وجه (۱)، به ندرت (۲)، گاهی اوقات (۳)، بیشتر اوقات (۴) و همیشه (۵) بود. برای تعیین روایی، پرسش نامه در اختیار محققان و اساتید حوزه سواد اطلاعات سلامت قرار گرفت و از نظرات آنان استفاده شد. به منظور بررسی پایایی، تعداد ۳۵ پرسش نامه توزیع شد؛ و پس از ورود اطلاعات به دست آمده در نرم افزار اسپس اس ۲۷ ضریب آلفای کرونباخ^۲ برای پرسش نامه اینفودمی برابر با ۰/۸۵۲ و برای پرسش نامه سواد اطلاعات سلامت برابر با ۰/۹۳۷ به دست آمد که نشان دهنده پایایی قابل قبول و ثبات درونی سؤال های هر دو پرسش نامه بود. داده های گردآوری شده با استفاده از آماره های توصیفی (توزیع فراوانی، میانگین و انحراف معیار) و آماره های استنباطی (کلموگروف-اسمیرنوف و همبستگی پیرسون) تجزیه و تحلیل شدند.

۴- یافته ها

الف: یافته های توصیفی

جدول ۲ حاوی داده های جمعیت شناختی مشارکت کنندگان در پژوهش است. همان گونه که در جدول مشخص است دانشجویان مؤنث بیشتر از مذکرها، دانشجویان مقطع کارشناسی بیشتر از دیگر مقاطع، دانشجویان بین ۱۸ تا ۲۲ سال بیشتر از دیگر مقاطع سنی و دانشجویان مجرد بیشتر از دانشجویان متأهل در این پژوهش مشارکت نمودند.

جدول ۲. داده های جمعیت شناختی

جنسیت	فراوانی	درصد فراوانی
مؤنث	۲۴۷	۶۶/۴
مذکر	۱۲۵	۳۳/۶
کل	۳۷۲	۱۰۰٪
مقطع تحصیلی	فراوانی	درصد فراوانی
کارشناسی	۲۵۰	۶۷/۲
کارشناسی ارشد	۸۳	۲۲/۳
دکتری	۳۹	۱۰/۵
کل	۳۷۲	۱۰۰٪
سن	فراوانی	درصد فراوانی
بین ۱۸ تا ۲۲ سال	۱۷۱	۴۶
بین ۲۳ تا ۲۷ سال	۱۴۱	۳۷/۹
بین ۲۸ تا ۳۱ سال	۳۳	۸/۹
بالتر از ۳۱ سال	۲۷	۷/۳
کل	۳۷۲	۱۰۰٪
تأهل	تعداد	درصد فراوانی
مجرد	۳۳۸	۹۰/۹
متأهل	۳۴	۹/۱
کل	۳۷۲	۱۰۰٪

1. SPSS 27
2. Cronbach's alpha

جدول ۳ یافته‌های توصیفی مربوط به متغیرهای سواد اطلاعات سلامت و اینفودمی را نشان می‌دهد. یافته‌ها نشان داد میانگین پاسخ‌های تمامی متغیرهای سواد اطلاعات سلامت بیشتر از حد متوسط است و در این میان بزرگ‌ترین مقدار به متغیر تشخیص نیاز به اطلاعات سلامت و کم‌ترین میانگین به متغیر تصمیم‌گیری و کاربرد اطلاعات تعلق دارد. از سویی دیگر میانگین پاسخ‌های تمامی متغیرهای اینفودمی نیز بیشتر از حد متوسط است. در میان متغیرهای اینفودمی بزرگ‌ترین مقدار به متغیر اشکال مختلف اطلاعات و کم‌ترین میانگین هم به متغیر سرعت اطلاعات تعلق دارد.

جدول ۳. میانگین، انحراف معیار و ضریب تغییرات متغیرهای پژوهش

متغیرهای سواد اطلاعات سلامت	میانگین	انحراف معیار	ضریب تغییرات
درک اطلاعات سلامت	۴/۰۳	۰/۶۵۸	۰/۱۶۳
ارزیابی اطلاعات سلامت	۳/۷۹	۰/۶۹۵	۰/۱۸۳
شناسایی منابع و استفاده از آن برای بازیابی اطلاعات سلامت	۳/۶۸	۰/۸۱۴	۰/۲۲۱
تشخیص نیاز به اطلاعات سلامت	۴/۰۵	۰/۷۱۷	۰/۱۷۷
تصمیم‌گیری و کاربرد اطلاعات سلامت	۳/۶۵	۰/۶۵۸	۰/۱۸
متغیرهای اینفودمی	میانگین	انحراف معیار	ضریب تغییرات
حجم اطلاعات	۳/۴۴	۰/۶۶۷	۰/۲۳۴
سرعت اطلاعات	۳/۲۲	۰/۶۹۱	۰/۲۱۴
اشکال مختلف اطلاعات	۳/۴۵	۰/۸۱	۰/۲۳۴

ب: یافته‌های استنباطی

برای آزمون نرمال بودن متغیرها، از آزمون کلموگروف-اسمیرنوف استفاده شد که نتایج آن در جدول ۴ ارائه شده است. همان‌گونه که در جدول ۴ مشاهده می‌گردد سطح معناداری مربوط به آزمون کلموگروف-اسمیرنوف برای متغیرها از ۰/۰۵ بزرگ‌تر شده است؛ بنابراین دلیلی برای رد فرضیه صفر وجود ندارد و تمامی متغیرها از توزیع نرمال پیروی می‌کنند.

جدول ۴. نتایج آزمون نرمال بودن متغیرهای پژوهش

سطح معناداری	Z	بیش‌ترین اختلاف			انحراف معیار	میانگین	
		منفی	مثبت	مطلق			
۰/۲	۰/۲۲	-۰/۲۲	۰/۰۱۵	۰/۲۲	۰/۴۸۵	۳/۵۷	باقیمانده استاندارد شده

جدول ۵ نشان‌دهنده داده‌های آزمون همبستگی پیرسون، به‌منظور تعیین رابطه بین ابعاد سواد اطلاعات سلامت و توانایی رویارویی با اینفودمی کووید-۱۹ است. همان‌گونه که یافته‌ها نشان می‌دهد؛ همان‌طور که در جدول ملاحظه می‌شود، بین دو متغیر سواد اطلاعات سلامت و توانایی رویارویی با اینفودمی کووید-۱۹ رابطه معناداری وجود دارد. شدت این رابطه میان تصمیم‌گیری

و کاربرد اطلاعات سلامت و توانایی رویارویی با اینفودمی در بالاترین میزان ($r=0/88$) و شناسایی منابع و استفاده از آن برای بازیابی اطلاعات سلامت و توانایی رویارویی با اینفودمی در پایین ترین میزان ($r=0/60$) است.

جدول ۵. آزمون همبستگی ابعاد سواد اطلاعات سلامت در توانایی رویارویی اینفودمی کووید-۱۹

متغیر وابسته	ابعاد متغیر مستقل	تعداد	ضریب همبستگی	سطح معنی داری
توانایی رویارویی با اینفودمی کووید ۱۹	درک اطلاعات سلامت	۳۷۲	۰/۸۲	۰/۰۰۰
	ارزیابی اطلاعات سلامت	۳۷۲	۰/۷۱	۰/۰۰۰
	شناسایی منابع و استفاده از آن برای بازیابی اطلاعات	۳۷۲	۰/۶۰	۰/۰۰۰
	تشخیص نیاز به اطلاعات سلامت	۳۷۲	۰/۶۱	۰/۰۰۰
	تصمیم‌گیری و کاربرد اطلاعات سلامت	۳۷۲	۰/۸۸	۰/۰۰۰

جدول ۶ داده‌های مربوط به خلاصه مدل رگرسیونی شامل ضریب همبستگی، ضریب تعیین، ضریب تعیین تعدیل‌شده، خطای معیار و دورین واتسون را نشان می‌دهد. همان‌طور که در جدول ملاحظه می‌شود، میزان همبستگی چندگانه بین مقدار مشاهده شده متغیر وابسته و مقدار پیش‌بینی شده از روی مدل رگرسیونی $0/56$ و در سطح بالا بود. مقدار ضریب تعیین استاندارد شده $0/31$ نشان می‌دهد 31 درصد از پراکندگی مشاهده شده در اینفودمی کووید-۱۹ توجیه شد. به بیانی دیگر، مدل رگرسیونی 31 درصد داده‌ها را تبیین و توصیف کرد و مدل نهایی برازش شده دارای ضریب تبیین 31 درصد بود.

جدول ۶. خلاصه مدل رگرسیونی

مدل	همبستگی R	ضریب تعیین R^2	ضریب تعیین استاندارد شده	خطای معیار	دورین واتسون
	۰/۵۶	۰/۳۲	۰/۳۱	۰/۴۷	۱/۹۲

۵- بحث و نتیجه‌گیری

در این پژوهش تلاش شد تا رابطه بین سواد اطلاعات سلامت و توان رویارویی با اینفودمی کووید-۱۹ در میان دانشجویان دانشگاه رازی شهر کرمانشاه بررسی شود.

یافته‌های پژوهش نشان داد که میانگین پاسخ‌های تمامی متغیرهای سواد اطلاعات سلامت بیشتر از حد متوسط است. این بدان معنی است که سواد اطلاعات سلامت در میان دانشجویان دانشگاه رازی از سطح متوسط بالاتر و مطلوب است. البته با توجه به اینکه جامعه پژوهش حاضر، دانشجویان بودند شاید این نتیجه تا حدودی منطقی باشد و احتمالاً اگر این پژوهش بر روی جامعه‌ای غیر از دانشجویان صورت می‌گرفت شاید نتیجه‌ای متفاوت حاصل می‌شد. این یافته (بالاتر از سطح متوسط بودن سواد اطلاعات

سلامت در میان جامعه پژوهش حاضر) با نتایج پژوهش باستانی و بهرامی (۲۰۲۰)، ایزنباخ (۲۰۲۰) همسو و با یافته‌های زیلینسکی (۲۰۲۱) و زارع (۲۰۲۰) غیرهمسو بود.

نتایج این پژوهش همچنین نشان داد که مؤلفه‌های سواد اطلاعات سلامت شامل درک اطلاعات سلامت، ارزیابی اطلاعات سلامت، شناسایی منابع و استفاده از آن برای بازیابی اطلاعات سلامت، تشخیص نیاز به اطلاعات سلامت و تصمیم‌گیری و کاربرد اطلاعات سلامت با توان رویارویی با اینفودمی کووید-۱۹ رابطه معناداری دارد. در خصوص تفسیر این نتیجه می‌توان گفت افرادی که از نظر سطح سواد اطلاعات سلامت، وضعیت مناسب‌تر و مطلوب‌تری دارند بهتر می‌توانند با بحران‌های روانی و رفتاری حاصل از اینفودمی مواجه شوند؛ و سواد اطلاعات سلامت می‌تواند به‌عنوان یک سپر در مقابل اینفودمی عمل نموده و افراد را در برابر آن واکنش کند. یافته‌های این بخش از پژوهش نیز با نتایج مطالعات زارع گاوگانی (۱۳۹۹)، هیرون و همکاران (۲۰۱۹) و اسلام و همکاران (۲۰۲۰) منطبق بود.

همچنین یافته‌های مربوط به آزمون رگرسیون نشان داد که ۳۱ درصد تغییرات در متغیر وابسته (توان رویارویی با اینفودمی کووید-۱۹) از طریق متغیر مستقل (سواد اطلاعات سلامت) قابل پیش‌بینی است. این یافته بدان معناست که با ارتقای سواد اطلاعات سلامت، می‌توان تا یک‌سوم تبعات ناشی از اینفودمی کووید-۱۹ را پیش‌بینی و مدیریت نمود. مهارت‌های اطلاع‌یابی سلامت و سواد اطلاعات سلامت به‌عنوان راهی برای مقابله با اینفودمی کووید-۱۹ قبلاً نیز توسط زارع (۱۴۰۱) مورد تأکید قرار گرفته بود.

با توجه به نتایج پژوهش و تأیید وجود رابطه بین سواد اطلاعات سلامت و توانایی رویارویی با شرایط اینفودمیک به نظر می‌رسد که لازم است مدیران مرتبط با نظام سلامت، آموزش و پرورش، آموزش عالی، رسانه ملی و دیگر دستگاه‌های مرتبط، این موضوع را مدنظر قرار دهند و راهکارهایی عملیاتی برای افزایش سطح سواد اطلاعات سلامت در نظر گیرند. بخشی از این راهکارها می‌تواند شامل تهیه محتواهای آموزشی، تولید ویدئو کلیپ‌ها، برگزاری کارگاه‌های آموزشی، گنجاندن سرفصل سواد اطلاعات سلامت در دوره‌های تحصیلی آموزش و پرورش و آموزش عالی و اقداماتی نظیر این‌ها باشد.

۶- منابع و مآخذ

- الهوردی‌پور، حمید. (۱۳۹۹). چالش جهانی ارتباطات سلامت: اینفودمی در پاندمی بیماری کروناویروس (COVID-۱۹). آموزش و سلامت جامعه، ۷(۲)، ۶۷-۶۵. doi: 10.29252/jech.7.2.65
- بیگدلی، زاهد؛ و شریفی، سمیه. (۱۳۸۹). مفهوم «بافت» در حوزه رفتارهای اطلاعاتی. کتابداری و اطلاع‌رسانی، ۱۳(۳)، ۳۱-۵۱.
- لاله‌زاریان، آناسیک. (۱۳۹۳). بررسی رفتار اطلاع‌یابی سلامت بیماران دیابتی شهر اصفهان براساس مدل لانگو در سال ۱۳۹۲. (پایان‌نامه منتشر نشده کارشناسی ارشد). دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

مختاری حصاری، پریسا؛ معزی، بهناز؛ و منتظری، علی. (۱۳۹۹). ویروس کرونا و مواجهه بیش از حد اطلاعاتی. پایش، ۱۹ (۳)، ۳۴۹-۳۵۳. doi: 10.29252/payesh.19.3.349

زارع، امین. (۱۴۰۱). اطلاع‌یابی سلامت در هنگام همه‌گیری بیماری: مطالعه موردی شهروندان کرمانشاهی در بحران شیوع کووید ۱۹. مطالعات کتابداری و علم اطلاعات، ۱۴ (ویژه‌نامه بحران کرونا و علم اطلاعات (کووید-۱۹)، ۱-۱۳. doi:10.22055/slis.2020.33088.1715

زارع فراشبندی، فیروزه؛ لاله‌زاریان، آناسیک؛ و رحیمی، علیرضا؛ و حسن‌زاده، اکبر. (۱۳۹۵). تأثیر عوامل زمینه‌ای بر رفتار اطلاع‌یابی سلامت بیماران مبتلا به دیابت شهر اصفهان. پژوهش پرستاری ایران، ۱۱ (۱)، ۷۶-۸۶.

زارع گاوگانی، وحیده. (۱۳۹۹). شیوع اطلاعات نادرست در بحران جهانی کروناویروس. تصویر اطلاعات، ۱۱ (۱)، ۵-۱. doi: 10.34172/doh.2020.01

Bastani, P., & Bahrami, M. A. (2020). COVID-19 related misinformation on social media: a qualitative study from Iran. *Journal of medical Internet research*. <https://doi.org/10.2196/18932>

Eysenbach, G. (2020). How to Fight an Infodemic: The Four Pillars of Infodemic Management. *medical Internet research*, 22(6), e21820. <https://doi.org/10.2196/21820>

Gisoni, M. A., Chambers, D., La, T. M., Ryan, A., Shankar, A., Xue, A., & Barber, R. A. (2022). A Stanford Conference on Social Media, Ethics, and COVID-19 Misinformation (INFODEMIC): Qualitative Thematic Analysis. *medical Internet research*, 24(2), e35707. <https://doi.org/10.2196/35707>

Hirvonen, N., Enwald, H., Mayer, A. K., Korpelainen, R., Pyky, R., Salonurmi, T., Savolainen, M. J., Nengomasha, C., Abankwah, R., Uutoni, W., Niemelä, R., & Huotari, M. L. (2020). Screening everyday health information literacy among four populations. *Health information and libraries journal*, 37(3), 192-203. <https://doi.org/10.1111/hir.12304>

Islam, M. S., Sarkar, T., Khan, S. H., Mostofa Kamal, A. H., Hasan, S. M. M., Kabir, A., Yeasmin, D., Islam, M. A., Amin Chowdhury, K. I., Anwar, K. S., Chughtai, A. A., & Seale, H. (2020). COVID-19-Related Infodemic and Its Impact on Public Health: A Global Social Media Analysis. *tropical medicine and hygiene*, 103(4), 1621-1629. <https://doi.org/10.4269/ajtmh.20-0812>

Savolainen, R. (1995). Everyday life information seeking: Approaching information seeking in the context of "way of life". *Library & information science research*, 17(3), 259-294. [https://doi.org/10.1016/0740-8188\(95\)90048-9](https://doi.org/10.1016/0740-8188(95)90048-9)

Webber, S., & Johnston, B. (2000). Conceptions of information literacy: new perspectives and implications. *Journal of information science*, 26(6), 381-397. <https://doi.org/10.1177/01655515000260060>

Williamson, K. (1998). Discovered by chance: The role of incidental information acquisition in an ecological model of information use. *Library & information science research*, 20(1), 23-40. [https://doi.org/10.1016/S0740-8188\(98\)90004-4](https://doi.org/10.1016/S0740-8188(98)90004-4)

Wilson, T. (2000). Human Information Behavior. *Information Science*, 3(2), 49-56. <https://inform.nu/Articles/Vol3/v3n2p49-56.pdf>

Zielinski, C. (2021). Infodemics and infodemiology: a short history, a long future. *Revista panamericana de salud publica*, 45, e40. <https://doi.org/10.26633/RPSP.2021.40>

صفحه ۱۱ |

رابطه بین سواد

اطلاعات سلامت و

توانایی...